



РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

25.11.2020 № 16-2723

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д. О.

Щодо результатів аудиту

Шановний Дмитре Олександровичу!

На засіданні Рахункової палати 13.10.2020 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству закордонних справ України на керівництво та управління у сфері державної політики щодо зовнішніх відносин, і за підсумками обговорення прийнято рішення (копії додаються).

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України „Про Рахункову палату” інформуємо.

Міністерством закордонних справ України (далі – МЗС, Міністерство) за бюджетною програмою за КПКВК 1401010 „Керівництво та управління у сфері державної політики щодо зовнішніх відносин” протягом 2018–2019 років загалом використано 569,6 млн грн, з яких найбільшу питому вагу становили видатки на оплату праці та нарахування на неї – 81,4 відсотка.

Аудит засвідчив, що внаслідок неприйняття дієвих управлінських рішень планування та використання бюджетних коштів здійснювалося неефективно.

Порушення та недоліки під час використання бюджетних коштів встановлено загалом на суму понад 47 млн грн, з яких: нерезультативно – 0,75 млн грн; неекономно – 0,47 млн грн; непродуктивно – 1,4 млн грн; з порушенням законодавства – 45 млн гривень.

Внаслідок прийняття неефективних управлінських рішень під час управління нерухомим майном, спеціальним фондом державного бюджету, за розрахунками, недоотримано 2,3 млн грн та не відшкодовано витрат за комунальні послуги та енергоносії, за розрахунками, понад 0,2 млн гривень.

Встановлено, що МЗС як головним розпорядником коштів державного бюджету за КПКВК 1401010 в порушення вимог статті 35 Бюджетного кодексу України та пункту 2.8 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Мініфіну від 06.06.2012 № 687, зареєстрованим у Мін`юсті 26.06.2012 за № 1057/21369, при визначенні потреби в бюджетних коштах для заміни вікон адміністративної будівлі не забезпечено включення до бюджетних запитів на 2018 і 2019 роки достовірної та обґрунтованої інформації про обсяги капітальних видатків, що призвело до затвердження в законах про державний бюджет на ці роки

необґрунтованих бюджетних призначень загалом на суму 17,7 млн грн, що відповідно до пункту 1 частини першої статті 116 цього Кодексу є порушенням бюджетного законодавства.

За цим фактом, з урахуванням положень статті 255 та частини першої статті 164¹² Кодексу України про адміністративні правопорушення, стосовно посадових осіб МЗС, з вини яких допущено порушення бюджетного законодавства, посадовими особами Рахункової палати складено протоколи про адміністративні правопорушення, які надіслані для розгляду до місцевого загального суду за місцем вчинення адміністративного правопорушення.

На створення системи електронного документообігу МЗС неефективно спрямовано майже 1,4 млн грн, але на сьогодні ця система не впроваджена та, відповідно, не функціонує.

Так, МЗС у 2018 році оголосило про проведення відкритих торгів на закупівлю послуг з розгортання та налаштування основних компонентів системи електронного документообігу МЗС, за результатом яких у порушення вимог частини четвертої статті 36 Закону України „Про публічні закупівлі” (у редакції, чинній до 19.04.2020) уклало з юридичною особою договір про надання послуг на суму 646,0 тис. грн (з ПДВ), що не відповідає умовам тендерної пропозиції. Як наслідок, відповідно до частини першої статті 37 Закону України „Про публічні закупівлі” (у редакції, чинній до 19.04.2020) зазначений договір є нікчемним.

Відповідно до частини першої статті 216 Цивільного кодексу України у разі недійсності правочину кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину, а в разі неможливості такого повернення, зокрема тоді, коли одержане полягає у користуванні майном, виконаній роботі, наданій послугі, – відшкодувати вартість того, що одержано, за цінами, які існують на момент відшкодування.

У подальшому з метою забезпечення сумісності з наявними послугами МЗС у 2019 році здійснило в тієї ж юридичної особи додаткову закупівлю послуг з розгортання та налаштування основних компонентів системи електронного документообігу шляхом укладання ще трьох договорів. **При цьому виконання більшості робіт (послуг), визначених у специфікаціях до договорів та включених до актів передачі-приймання робіт (послуг), оплачених МЗС у повному обсязі, не підтверджено відповідними документами.**

Додатковим підтвердженням непродуктивності використання бюджетних коштів є той факт, що на час проведення аудиту ПАТ „Центр комп'ютерних технологій „ІнфоПлюс” на підставі договору від 12.06.2020, укладеного з МЗС, здійснювало розгортання програмного забезпечення для функціонування системи електронного документообігу АСКОД та Oracle Database Standard Edition 2, а також відповідне навчання співробітників МЗС. Загальна вартість вказаного договору становить 685,4 тис. грн з ПДВ.

За таких обставин (бюджетні кошти використані, система електронного документообігу МЗС не функціонує, виконання послуг за договорами підтвердити неможливо, на час здійснення аудиту впроваджено іншу систему електронного документообігу – АСКОД) дії посадових осіб МЗС та іншої

юридичної особи (підрядника) при використанні бюджетних коштів у сумі майже 1,4 млн грн мають ознаки кримінального правопорушення в частині привласнення, розтрата або заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем та внесення завідомо неправдивих відомостей до офіційних документів (службове підроблення).

Крім того, аудитом встановлено, що у 2019 році МЗС:

- в порушення вимог статті 26 Закону України „Про охорону культурної спадщини” без письмового дозволу органу охорони культурної спадщини та розроблення науково-проектної документації відповідно до Державних будівельних норм „Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам’яток архітектури та містобудування” ДБН А.2.2-14-2016, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 29.12.2016 № 337, здійснило демонтаж, виготовлення та встановлення дверних блоків у кількості 11 штук (зовнішніх і внутрішніх) всіх вхідних груп адміністративної будівлі МЗС, що є пам’яткою архітектури місцевого значення – „Будинок Центрального комітету КП(б)У, де працювали відомі вчені”, 1936–1938 рр., охоронний № 920-Кв. На зазначені цілі спрямовано 2,3 млн грн бюджетних коштів;

- здійснено остаточну оплату за послуги Державного підприємства „Головне управління комплексного обслуговування і будівництва об’єктів дипломатичної служби” з розробки програмного забезпечення щодо ведення обліку місць проживання працівників дипломатичних представництв та працівників консульських установ без фактичного надання послуг;

- на підставі акта приймання-передачі послуг від 11.12.2019 № 53 сплачено кошти за розгортання системи, тестовий запуск, навчання співробітників, виявлення та ліквідацію недоліків, розробку інструкції користувача. Разом з тим введення зазначеного програмного забезпечення в господарський оборот станом на 11.09.2020 не здійснено.

Протягом 2018–2019 років МЗС використовувалось програмне забезпечення „Парус-Бюджет”, до виробника якого (ТОВ „Корпорація „Парус”) застосовано санкції відповідно до указів Президента України від 15.05.2017 № 133 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року „Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)” та від 14.05.2018 № 126 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року „Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)”.

Міністерство та Представництво МЗС в Одесі протягом 2018–2019 років здійснювали придбання товарів, робіт та послуг з системними порушеннями вимог законодавства у сфері публічних закупівель на загальну суму понад 45 млн гривень.

Аудитом встановлено випадки неоприлюднення та порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства, чим не дотримано принципу відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

З метою уникнення проведення процедури відкритих торгів шляхом ділення предмета закупівлі на частини, МЗС у порушення вимог частини сьомої статті 2 Закону України „Про публічні закупівлі” (у редакції, чинній до 19.04.2020) здійснило придбання телевізорів, кольорових відеомоніторів, ноутбуків та персональних комп’ютерів на загальну суму 687,1 тис. гривень.

Аудит засвідчив, що в окремих процедурах закупівель, які проводилися Міністерством, у діях учасників закупівель наявні ознаки антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються спотворення результатів торгів, тендерів та відповідно до пункту 1 частини першої статті 50 Закону України від 11.01.2001 № 2210 „Про захист економічної конкуренції” включені до переліку порушень законодавства про захист економічної конкуренції. На виконання умов договорів, укладених за результатами таких процедур закупівель, з державного бюджету використано 5,4 млн гривень.

МЗС не забезпечено створення дієвої системи внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів, що унеможливило упередження порушень та недоліків, встановлених під час цього аудиту.

Надається в порядку інформування.

Додаток: на 45 арк.

З повагою

Голова



В. В. Пацкан